

דקדנס מעוצב

"בר 51" (ישראל 85)
 במאי: עמוס גוטמן. תסריט:
 עדנה מזיגה. צילום: יוסי ויין.
 עריכה: טובה אשר. מוזיקה:
 אריק רוידן. הפקה: אנריקה
 רוטנברג. שחקנים: גיליאנו מר,
 סמדר קלצ'ינסקי, עירית שלג,
 אלון אבוטבול, דיוויד פטריק
 וילסון, עדה וולרי טל, מוסקו
 אלקלעי, גורדון.

בביבים, סמדר קלצ'ינסקי ב"בר 51"

התלישות מהמציאות הישראלית הלכה והתגבשה כקולנוע של עמוס גוטמן במעבר מסרטיו הקצרים ("מקום בטוח", "נגוע") אל סרטי העלילה שלו, ומוכח ער קיצוניות כסרטו העלילתי השני. הסרט עוסק באובססיות בדמויות בשולי החברה - חברה בדיונית במציאות בדיונית. תומס ומריאנה, האח והאחות הנאהבים שמוצאם בעיירת פיתוח - גם היא בדיונית - נפגשים לביבי הכרך. זוהי ח"א מושחתת ומשחיתה, ח"א של מרתפים, כתי מלון וברים עלובים. השניים מוצאים עצמם בחברת פליטים ונדכאים כמותם: אפולוניה, המארחת הקשישה, זארה החשפנית וכן זוגה השתיין. אנחואז, אחיה ההומוסקסואל. כולם בעלי זהות מזויפת החולמים להיחלץ מאותה דקדנטיות אל עולם אחר, יפה יותר.

"בר 51" מטפל באהבה נואשת, ביחסים של גילוי עריות בחברה מסואבת. זהו קולנוע המושפע משמות גדולים כמו פסבינדר ופוליני, אבל ההשפעה היא חיצונית בלבד - את פוליני ופסבינדר הנחו גם תפישות ומסרים חברתיים, אצל גוטמן נשאר בעיקר הסגנון. בסצנה ארוכה בתחנה המרכזית הוא מצלם לילה ערפילי עשן, אלימות, זנות והומוסקסואליות כדי ליצור עולם בזעיר אנפין, המשקף את עליבותה של אותה חברה. אבל כסיכומו של דבר, אלה רק שעשועים

אסתטיים המכסים על שפת דיבור שאינה קיימת, תחביר בלתי אפשרי ובעיקר עלילה דלילה ומגוחכת. משחקם של רוב המשתתפים תיאטרלי כמתכוון, כנראה, אבל הצרימה הכוללת ביותר היא בתלאותיו ובסבלותיו של גיליאנו מר בתפקיד הראשי, שמשחקו כאן ראוי לתואר המשחק הגרוע של השנה.

דני ורט

להיות יותר מוכרת הגפרורים הקטנה" מאשר "דמיגל", וכך צריך לביים אותו. לכל אורכו מי שמביים אגדה כאילו היתה מציאות, מקהה את הרושם.

העולם שבונה גוטמן צריך להיות אתרתי בסיגנונו, ולמרכזה הצער, אינו תמיד כזה. הוא מגיע לשיא הצלחתו כתמונה הנהדרת של התנהגות המרכזית (אה, אילו כל הסרט היה ברמה כזאת) ובעולם המלאכותי והמעוות של בר 51. ביתר הת' מונות הוא מועד, אולי גם משום רצונו שלא לה' תנתק יתר על המידה מן המציאות הישראלית. חבל, אילו היה הולך עד הסוף, היה הסרט נשכר. גוטמן נעזר בצלמו המצויין יוסי ויין, שהוא אשף מקומי של אורות וצללים, ויודע לתפוס מהות באמצעות חוות. גם המוסיקה הרכה והנוגה של אריק רוידן תורמת לסרט מן אווירה של שיד ערש למבוגרים.

העריכה המעולה היא של טובה אשר. חבל שאי אפשר לומר דברים דומים גם על הניהול האמנותי של הסרט. תחום זה, שהוא גשמי תו של סרט מסוגנו, נראה יותר כגיבוב של תפיסות ותמונות מאשר רכר שנעשה במחשבה תחילה ומעמיקה.

1986 10.7 11.7

מוגנת ע"י תמימותה, אל העיר הגדולה, בה היא חשופה לכל רוח. גוטמן בנה הפעם מלודרמה קולנועית סגורה בית ומסוגנת, השואבת יותר מן הקולנוע מאשר מן המציאות.

סיגנון הוא שם המשחק הפעם, וסיגנון הוא קודם כל מינון נכון ומרויך של מרכיבים. עוצב איפוא שגוטמן אינו מצליח לשמור על סגנון אחיד לכל אורך הסרט. לעיתים יש תחושה שגוטמן הוא היפרריאליסט אמריקאי, ולעיתים הוא נדמה מטי"ל בעולם האגדות והמיתוסים.

אי אפשר לכנות, מחד, עיר וכפר. בנוסח המי"ל תולוגי של "וריה" של מורנאו, ומאידך ליפול לכל מלכדות של תיאור ריאליסטי. הסרט צריך

בר 51, אילו כולו היה כזה

סיגנון הוא שם המישחק ואחדות הסיגנון הוא הכלל המחייב. גוטמן, ברוב התמונות, חורג מהכלל. בכל זאת, בר 51 הוא אחד הסרטים הישראליים הטובים של השמונים. אלון אבוטבול, תולית אמיתית

עמוס גוטמן חוזר אל עולמו הכואב והרואב, עולם של תלישות, של אנשים שהם מהגרים בני שמתם, אינם מרגישים בבית בשום מקום, ולפיכך כל העולם הוא ביתם. הוא מספר סיפור בנוסח פאנוליני על השתתת התום והטהרה.

החברה הישראלית הנהנתנית והגסה, שסמליה הם שדה'לה שרון ותרכות האירוויזיון, משחיתה את כל אלה שערכיהם אחרים, שיש בהם מעט עדינות ורגישות. זוהי ההשחתה שעוברת מריאנה, האחות הצעירה, כמעבר מן הכפר הקטן בו היא